

Plan för digitalisering och tillgänglighet

Enligt regeringsuppdrag (Ku11.215)

Inledning

I enlighet med regeringsuppdrag (Ku11.215) redovisas här Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde (NMW) plan för digitalisering och tillgänglighet.

Planen ger en övergripande beskrivning av det digitaliseringsarbete som myndigheten förmår utföra inom befintliga ekonomiska ramar.

NMW försöker i föreliggande plan för digitalisering och tillgänglighet att ge en integrerad riktning för hela verksamhetens digitala utveckling, dvs från digitalisering och digitalt bevarande och tillgängliggörande av samlingarna till effektivare digital förvaltning av verksamhetsrelevant information och till mer digitaliserat dokumentation.

Planen är ett komplement till det svar (NMW Dnr: 1.4.1-445-2014) som myndigheten i maj 2015 inkom med till Samordningssekretariatet för digitalisering, digitalt bevarande och digitalt tillgängliggörande av kulturarvet (Digisam).

Digit@lt kulturarv

Planen utgår från uppdraget i Digit@lt kulturarv – Nationell strategi för arbetet med att digitalisera, digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation 2012-2015 (Ku11.015). Regeringsuppdraget utgår i sin tur från rekommendationer i Rådets slutsatser om det europeiska digitala biblioteket EUROPEANA (2008/C 319/07).

I Digit@lt kulturarv uppdrar regeringen åt bl a NMW att senast 2015:

- Ha riktlinjer och mål för den egna verksamhetens arbete med att digitalt bevara och digitalt tillgängliggöra verksamhet, samlingar, arkiv och audiovisuella arkiv. Samordningssektariatet för digitalisering, digitalt bevarande och digitalt tillgängliggörande ska ges möjlighet att lämna synpunkter på riktlinjerna.
- Ha riktlinjer för hur en prioritering kan ske avseende digitalisering av verksamheter, samlingar och arkiv. Prioriteringen bör bygga på såväl bevarandeaspekter som efterfrågan på material från användare.

Målet med strategin är ”... att kulturella verksamheter, samlingar och arkiv i ökad utsträckning ska bevaras digitalt och tillgängliggöras elektroniskt för allmänheten. Alla statliga institutioner som samlar, bevarar och tillgängliggör kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation ska ha en plan för digitalisering och tillgänglighet.”

Ett vidare digitalt sammanhang

Andra digitala initiativ påverkar verksamheten vid Nationalmuseum med Prins Eugen Waldemarsudde (NMW) i egenskap av myndighet. ”Digitala steget” är föregående (2010-2014) regerings utvecklingsprogram för att digitalisera statsförvaltningen i syfte att underlätta allmänhetens kontakter med det offentliga. Uppdraget till Statens servicecenter att tillsammans med Riksarkivet upprätta en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv (N2014/3415/ITP), är ett annat exempel på regeringsuppdrag med styrande effekt på myndigheter. Nationalmuseum är i regeringsbeslutet ovan utsedd som representant i projektets referensgrupp.

Lag (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI-lagen) utökas den 1 juli 2015 till att omfatta arkiv, bibliotek och museer (ABM). Lagen har ett tillväxtperspektiv på så sätt att det digitala material som produceras inom offentlig förvaltning definieras som en samhällsgemensam resurs som kan utgöra underlag till digitala tjänster och varor, även ideellt. ABM-sektorn inkluderas i lagen pga det digitaliseringsarbete som förväntas pågå vid de olika kulturarvsinstitutionerna.

Uppdrag

Enligt Förordning (2007:1175) med instruktion för NMW ska myndigheten:

- främja konsten, konstintresset och konstvetenskapen,
- levandegöra de äldre konstformerna och deras samband med den nutida konsten och samhällets utveckling samt verka för konstnärlig och kulturell förnyelse.
Myndigheten ska särskilt:
- vårda, förteckna, vetenskaplig bearbeta och genom förvärv berika de samlingar som har anförtrotts myndigheten,
- hålla ett urval av de samlingar som är avsedda för utställning tillgängligt för allmänheten, bedriva utställningsverksamhet och annan pedagogisk verksamhet samt bedriva utlånings- och depositionsverksamhet,
- inom sitt område vetenskapligt bearbeta övriga samlingar av konst och konsthantverk som tillhör eller understöds av staten, och
- verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor, och förmedla kunskap inom sitt verksamhetsområde.

För att fullgöra sitt uppdrag har NM stödfunktioner som arkiv, bildarkiv och bibliotek. Inte minst forskningens infrastruktur präglas av snabb digital utveckling vilket påverkar hur NMW utför sitt forskningsuppdrag.

Digital teknik är ett självklart verktyg för att uppfylla museets vision att ”erbjuda meningsfulla möten mellan människor och konst”. Den digitala tekniken är även ett verktyg vid samarbetsprojekt och bidrar till att NMWs samlingar och kunskap kan förmedlas via digitala kanaler på andra platser i världen, såväl fysiska som virtuella, än Stockholm.

Den digitala tekniken erbjuder, förenklat uttryckt, verktyg som knyter ihop olika verksamhetsgrenar. Ofta skapar de tekniska systemen tjänster som innebär att information sätts ihop på ett nytt sätt. På så sätt kan informationen också användas i nya sammanhang och i fler syften än vad som vanligtvis kan förutses utifrån nuvarande rutiner och arbetssätt. Tekniken för samman yrkesgrupper som kanske inte samarbetet i någon större utsträckning förut. När olika kompetenser möts i nya sammanhang bryts perspektiv mot varandra, kunskap utbyts och i bästa fall uppstår nya arbetssätt och mer effektiva processer för verksamhetens genomförande. De digitala verktygen blir på sätt samarbetsverktyg.

Verksamhetsutveckling är ett förändringsarbete som tar tid. Därutöver behöver rimliga mål och tydliga, resurssatta, aktiviteter formuleras i verksamhetsplaner för att säkra de digitala frågornas genomförande i den löpande verksamheten. Målet är att nå god kvalitet inom rimlig tid, dvs. hög måluppfyllelse i relation till myndighetens uppdrag.

NMW ska göra den digitala tekniken till sin genom att vara uppdaterad om dess innehåll och utveckling, utveckla och/eller anlita nya kompetenser samt ge utrymme för medarbetarna att utforska, göra fel och göra om. Målet är att skapa digital gestaltning av och digitala sammanhang till såväl de konstskatter som NMW förvaltar som de tjänster som NMW förväntas tillhandahålla allmänheten i egenskap av statlig myndighet.

NMW ska i mån av resurser fortsätta att aktivt delta i samarbetsprojekt för att bidra med sin kompetens och lära av andra.

Digitalisering och digital utveckling vid NMW fram till 2015¹

Större digitaliseringsinsatser har, när det gäller föremålssamlingarna, i hög grad genomförts med stöd av arbetsmarknadspolitiska medel inom ramen för projekt som Sesam och Access. Viss FoU-relaterad digitalisering har genomförts i projektform med stöd av infrastrukturella medel från Riksbankens Jubileumsfond. Sedan hösten 2014 pågår en småskalig intern digitalisering av NMs bildarkiv för att effektivisera museets bildförmedling. NM använder Mediekonverteringscentrum vid RA för att digitalisera sina inventarieböcker och nämndprotokoll och har tidigare nyttjat Filmarkivet i Grängesberg, numera vid Kungl. biblioteket, för digitalisering av sitt audiovisuella material. Föremålsdigitalisering är bl a av säkerhetsskäl knappast möjlig att genomföra utanför NMW.

Bildfångst av föremål vid NM sker löpande samband med nyförvärv, utställningar, forskning konserveringstekniska undersökningar och publicering samt på begäran av externa användare. Arbetet med föremålsdokumentation i samlingsförvaltningssystemet MuseumPlus pågår

¹ Läs även NMWs svar på Digisams frågeschema för arbetet med myndighets/institutionsvisa planer, NMW Dnr 1.4.1-445-2014

kontinuerligt och har under senare tid intensifierats. Under de drygt tio år som NM arbetat med föremålsdigitalisering har ungefär tio procent av samlingarna registrerats och försetts med bild i MuseumPlus. Särskilt tecknings- och grafiksamlingarna är av sådana volymer att det inte kommer att vara möjligt att ha målsättning om fullständig digitalisering. Därtill kommer konsthantverks- och möbelsamlingar som med dagens teknik närmast förutsätter en 3D-fotografering för att kunna räknas som en fullgod digitaliserad resurs.

I nuläget är alla konstsamlingar vid PEW digitaliserade. Merparten av fotografisamlingarna är digitaliserade och försedda med sökbara register. Prins Eugen egna brev i Prins Eugens brevsamling är digitaliserade och försedda med sökbara register. Digitalisering av brev från olika adressater *till* prins Eugen återstår att digitalisera samt Fotografier (papperskopior) från den museala tiden från 1947 och fram till 2008. Digitala fotografier från 2009 och framåt ska registreras. Fortsatt digitalisering av fotografisamlingarna kommer att utföras av museets personal beroende på arbetsbelastningen vid museet. Arkivhandlingar i pappersform planeras inte att digitaliseras. Vid PEW används File Maker Pro som databas för samlingsinformation.

NMs olika system för registrering av föremål, arkiv och bibliotek stödjer olika standarder. Information om föremålssamlingarna med tillhörande digitala objekt registreras sedan 2010 i samlingsförvaltningssystem MuseumPlus som svarar både mot standarden Spectrum som CIDOC-CRM. Vid förteckning av arkiven används arkivförteckningssystemet Visual Arkiv utifrån de standarder och format som krävs av Riksarkivet (RA). NM levererar även t ex arkivbildarinformation till Nationell arkivdatabas (NAD). Libris nationella bibliotekssystem är metadatamaster för katalogisering av biblioteksmaterial.

Nationalmuseum anslöt sig 2014 till principen om öppen tillgång till vetenskapliga publikationer och forskningsdata enligt The Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities. Detta är i linje med de krav som allt fler forskningsfinansiärer ställer. För att möjliggöra öppen tillgång till museets forskningsresultat och publikationer är NM medlem i Digitala vetenskapliga arkivet (DiVA) som erbjuder en samlad plattform för museets egen digitala publicering. *Art Bulletin of Nationalmuseum Stockholm*, NMs konstvetenskapliga tidskrift, var ursprungligen en tryckt publikation som sedan 2014 publiceras fritt tillgänglig i digitalt format via DiVA. Genom sitt deltagande i DiVA:s systemägargrupp bidrar NM till utvecklingen av plattformen och för in aspekter från en sektor som utgör en minoritet i sammanhanget. Lagen (2012:492) om pliktleverans av elektroniskt material är ett annat exempel där NMW har arbetat upp en struktur för hantering av sitt digitalt födda material. Nationalmuseum strävar även mot att följa Zurich Declaration on Digital Art History.

NM har bidragit aktivt till Digisams arbetsgrupper för utarbetandet av frågeschema, ökad tillgänglighet till audiovisuellt kulturarvsmaterial, ökad digital produktion samt grundvillkor och kostnader för storskalig bildanvändning. NM deltar 2013-2015 tillsammans med Digisam och Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet i det EU-finansierade projektet AthenaPlus (Access to Cultural Heritage Networks for Europeana).

Samlingsförvaltningssystem, såväl för föremål som böcker och arkivhandlingar, behöver vara funktionella och möta nya tekniska krav för att underlätta informationshantering och verksamhetsprocesser. NMW:s långsiktiga mål är att samordna sina databaser för att integrera

informationen i dem internt och med omvärldens digitala resurser. Insatser på gång i denna riktning är synkronisering av föremålsdatabasen med skadekarteringsverktyget dinspecter (avslutas 2015), synkronisering av föremålsdatabasen med ett DAM (påbörjas 2016) och synkronisering av föremålsdatabas med Content Management System för websida och appar (planerad för 2016).

Som ett led i arbetet med att öka tillgången till information om samlingarna, arkiv- och biblioteksmaterial, jämte synkronisering av olika informationskategorier, deltar NM i det av Riksbankens jubileumsfonds och Vitterhetsakademin beviljade projektet till Göteborgs universitet "Hur frammanas konstnären i arkiven? Exemplet Arosenius" inom ramen för utlysningen "Samlingarna och forskningen ". NM är med i projektets styrgrupp och deltar med digitaliseringssamordnare, föremålsregistrator, magasinsförvaltare, fotograf och konservatorer.

Plan för digitalisering och tillgänglighet – vad och hur?

Uppdraget i Digit@lt kulturarv är tvådelat - att digitalt bevara och tillgängliggöra kulturarvsmaterial och kulturarvsinformation. Nationalmuseum prioriterar och beskriver i denna plan digitalisering av föremålssamlingarna och tillhörande information, även om planen kommer att i viss mån ge riktning för hela verksamhetens digitala utveckling.

Digitaliseringsplanen som presenteras här nedan kan i viss mån betraktas som teoretiska riktlinjer eftersom det i dagsläget saknas medel och utrymme i verksamheten för ytterligare insatser än de som beskrivs ovan. NMW kan i nuläget svara för sina egna kort- och medelfristiga behov och försöker genom infrastrukturella satsningar att skapa en grund för enklare storskalig digitalisering. NMW efterfrågar resursförstärkning tillsammans med en tydligare central målstyrning och uppföljning av de effekter som myndigheten förväntas uppnå i digitaliseringsfrågorna.

För att möjliggöra effektivt samarbete mellan ett stort antal aktörer har Digisam utarbetat grundläggande principer², tänkta att användas som stöd vid beslut om digitalisering. Principerna som är indelade i fyra områden kommer att vara vägledande för NMW i såväl det löpande digitaliseringsarbetet som vid enskilda digitaliseringsprojekt, specificerade nedan.

Att följa principerna är initialt resurskrävande. Vinster i form av en mer effektivt utförd verksamhet finns definitivt att göra, dock är tröskelvärdet högt för en myndighet som NMW. Nya kompetenser behöver tillföras inom bl a informationsförvaltning, gränssnittsutveckling och interaktionsdesign för att uppnå önskat målbild av det nya digitala NMW. Uppgifter om det enskilda museiojektet kommer fortsättningsvis att behöva registreras och i förekommande fall beläggas, för hand. Detta är och kommer att förbli en humankapitalintensiv och tidskrävande verksamhet.

STYRA

P1. DIGITALISERINGSVERKSAMHET SKA STYRAS AV RESPEKTIVE INSTITUTIONS LEDNING

Beskrivning: Digitaliseringsverksamhet ska utgå från planer och strategier som beslutats av institutionen.

2014 inrättades en tjänst som digitaliseringssamordnare vid NMW vars uppgift är att bidra till att klargöra det digitala NMs uppgifter, prioriterade insatser och organisation av arbetet. Digitaliseringssamordnaren ska leda arbetet med digitalisering, digitalt bevarande och förmedling av myndighetens kulturarv och tillhörande digitala infrastrukturer i tätt samarbete med IT-ansvarig. Digitaliseringssamordnare ingår i Stabens samordningsenhet och ska säkra att löpande digitaliseringsverksamhet förankras tydligt i verksamhetsplanen samt att det stöds och styrs av myndighetens ledning.

NMW ska följa de utvecklade urvalskriterierna vid digitalisering av föremålssamlingar³. I enlighet med dessa kriterier kommer NM under 2016-2018 att fullständigt digitalt förteckna de så kallade

² Principerna är beslutade av Digisams styrgrupp den 3 april 2014. Diarienummer: RA 06-2014/02689.

Principerna följer TOGAF-modellen: <http://pubs.opengroup.org/architecture/togaf9-doc/arch/chap23.html>

³ Beslutade i NMN 2013-09-26

Slottssamlingarna samt Teckningssamlingarna som förberedelse för ett ev. externt finansierad digitaliseringsprojekt.

P2. RESPEKTIVE INSTITUTION SKA ANSVARA FÖR DEN METADATA - ANALOG SÄVÄL SOM DIGITAL - SOM RÖR INSTITUTIONENS SAMLINGAR, LIKSOM FÖR DE OBJEKT SOM ÄR SKAPADE DIGITALT

Beskrivning: Samlad information om såväl analoga som digitala samlingarna ska förvaltas på ett stabilt och ansvarsfullt sätt och kvalitetshöjning av metadata prioriteras.

Digitaliseringsverksamheten vid NMW kommer under 2016-2018 framför allt att möta de interna och externa behoven som uppstår i samband med förberedelserna av de nya basutställningarna i Nya NM, det sk samlingspresentationsprojektet. I samband med detta pågår en bred verksamhet kring metadataförbättring, granskning och komplettering av de digitala förteckningarna. All beskrivande metadata som upprättas i samband med denna verksamhet ska följa det långsiktiga målet att vara vetenskapligt korrekt, språkligt tillgänglig och så vitt möjligt publicerad i format som möjliggör länkning mellan olika datakällor.

Nationalmuseum ska i anslutning till digitalisering av inventarieböckerna via MKC undersöka möjligheten att digitalisera och tillgängliggöra mer dokumentationsmaterial som ett stöd i samlingspresentationsprojektet.

NM ska även fortsätta sin interna småskaliga digitalisering av bildarkivets samlingar. Det digitaliserade materialet förses kontinuerligt med strukturerad och standardiserad metadata från olika verksamhetsgrenar. Projektet ses både som ett svar mot interna behov och även som intern kompetensutveckling som ska leda till en större förankring av digitaliseringsverksamheten inom myndigheten och skapa bättre förutsättningar för ett påföljande, storskaligt digitaliseringsprojekt.

P3. DIGITALISERINGSPROJEKT SKA FÖLJAS UPP OCH UTVÄRDERAS AV RESPEKTIVE INSTITUTION

Beskrivning: Beslutade digitaliseringsinsatser och projekt ska följas upp och utvärderas utifrån gemensamma kriterier. Resultat av uppföljningar och utvärderingar ska dokumenteras och delas med andra för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande.

NMWs uppföljningsrutiner för digitaliseringsinsatser har varit bristfälliga. NMW ska upprätta en checklista för såväl kvalitativ som kvantitativ uppföljning av sina digitaliseringsinsatser under 2016.

PRODUCERA

P.4 DIGITALISERING SKA GENOMFÖRAS SÅ ATT RESURSER OCH KOMPETENS ANVÄNDS PÅ ETT EFFEKTIVT OCH ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT

Beskrivning: I samband med planering och genomförande av digitaliseringsprojekt ska en avvägning göras av var och hur digitaliseringsinsatser kan genomföras på det mest effektiva och ändamålsenliga sättet utifrån fastställd kravspecifikation. Massdigitalisering bör alltid övervägas.

Digitalisering och digitaliseringsinsatser vid NMW ska följa beskrivna processer. NMW ska alltid prioritera massdigitalisering såvitt det handlar om dokumentationsmaterial.

Föremålsdigitalisering kommer av säkerhetsskäl tillsvidare inte kunna genomföras externt men Nationalmuseum har under 2015 tydligt effektiviserat sina rutiner kring fotografering av samlingsföremål i samband med nyförvärv, utställnings- eller låneverksamhet eller konserveringstekniska undersökningar. Utöver det pågår ingen linjedigitalisering på NMW. För

externa och externfinansierade digitaliseringsprojekt ska särskilda rutiner, som säkrar en så effektiv process som möjligt, utarbetas vid tillfälle,.

NM ska under 2016 se över olika rutiner som bidrar till förbättring av dokumentation i enlighet med Spectrum. Vedertagna rutiner för katalogisering av olika äldre samlingsdelar ska alltid följas och specifika riktlinjer upprättas för särskilda förtecknings- och digitaliseringsprojekt.

NM kommer under 2016 att införskaffa ett DAM som stöd för uppordning och tillgängliggörande av digitaliserat och digitalt fött material som inte är omedelbart kopplat till samlingarna (verksamhetsbilder och – dokumentation). Katalogiseringsriktlinjerna för DAM ska utvecklas i enlighet med Collections Trusts och CIDOCs rekommendationer. DAM-systemet ska synkroniseras med föremålsdatabasen och förväntas ha en stor effekt för samverkan kring digitalt material. NMW ska jobba mot principen COPE (Create Once Publish Everywhere), vilket under 2016-2018 i synnerhet betyder att all dokumentation och berättelser kring samlingarna, jämte audiovisuellt material kring samlingarna ska synkroniseras mot eller registreras i samlingsdatabasen.

P.5 ÖPPNA STANDARDER OCH SPECIFIKATIONER LÄMPADE FÖR TILLGÄNGLIGGÖRANDE OCH LÅNGSIKTIGT BEVARANDE SKA ANVÄNDAS

Beskrivning: Rekommenderade öppna standarder⁴ ska användas i all digitaliseringsverksamhet.

All NMWs digitaliseringsverksamhet ska följa gällande öppna standarder. Uppfyllelse av öppna standarder, interoperabilitet och återanvändbarhet av material ska vara avgörande för NMW i val av tjänster och system kopplade till digitaliseringsverksamheten.

ANVÄNDA

P.6 PUBLIKT TILLGÄNGLIGGÖRANDE SKA VARA EN DEL AV VARJE DIGITALISERINGSINSATS

Beskrivning: Det digitaliserade materialet ska tillgängliggöras så snart som möjligt och på ett sätt som möjliggör en så bred användning som möjligt.

Tillgängliggörande är en inkluderad del av NMs digitaliseringsverksamhet. All information kring de digitaliserade föremålssamlingarna är tillgänglig via NMs online databas. Delar av informationen exporteras vidare till Europeana och under 2016 till Digitalt Museum.

NM ska även i framtida digitaliseringsprojekt verka för samarbete med flera aggregatorer och intensifiera sitt samarbete med Wikimedia under 2016-2018.

Via införandet av DAM ska NM förbereda tillgängliggörandet av sådant digitaliserat material som inte nås via samlingsdatabasen. Upphandlingen av ny webbleverantör under 2016 och lanseringen av den nya webbsidan ska genomföras på ett sätt som tillför ytterligare möjligheter att nå och återanvända NMs digitala resurser.

P7. DIGITALISERADE TEXTRESURSER SKA TILLGÄNGLIGGÖRAS SOM MASKINLÄSBAR TEXT

Beskrivning: För att nå sin fulla potential av nytta och användbarhet för många olika användargrupper behöver digitaliserad text tillgängliggöras på ett sådant sätt att den kan processas maskinellt.

⁴ Med öppen standard avses här den definition som återfinns i European Interoperability Framework version 1.0 s. 9.

För NMW är textdigitalisering hittills en lägre prioriterat verksamhet. Framtida digitaliseringsprojekt ska syfta mot att digitaliserade textresurser är maskinläsbara.

P8. DIGITALA FILER OCH METADATA SKA VARA SÅ ENKLA SOM MÖJLIGT FÖR ANDRA ATT ANVÄNDA OCH ÅTERANVÄNDA

Beskrivning: Institutionen vinnligger sig om att göra filer och metadata lätta att hitta och använda. De digitala objekten ska vara tydligt upphovsrättsligt licensierade/märkta och metadata kan i allmänhet licensieras öppet även om den refererar till skyddade objekt.

NM har märkt sina bilder med licensen CC-BY-SA och ska genom införandet av DAM tillgängliggöra all digitaliserat bildmaterial som får tillgängliggöras under 2016-2017. Alla digitaliseringsprojekt vid NMW ska inkludera tydligt licensmärkning av de digitala objekt som skapas och tillgängliggörs. Licenserna ska finnas både i de digitala filerna och i relaterat förteckningssystem. NM ska under 2016 ta särskild hänsyn till att utveckla en digital infrastruktur som garanterar synkroniserade licenser för samma digitala objekt i alla relaterade förteckningssystem och filer.

P9. DIGITALISERING AV MATERIAL DÄR SKYDDSTIDEN LÖPT UT SKA INTE MEDFÖRA ATT NYA RÄTTIGHETER UPPSTÅR

Beskrivning: Återgivning i nya medier av material med utslucknade rättigheter skapar inte nya verk, med nya skyddstider. Sådana resurser ska inte licensieras men rättighetsmärkas på ett maskinläsbart sätt.

Digitaliseringsverksamhet vid NMW ska inte medföra nya skyddstider. NMW ska vid uppstart av nya digitaliseringsprojekt se över avtalen med deltagande projektpartner och säkerställa att det inte kan uppstå krav som hindrar så vitt tillgängliggörande av det digitala material som möjligt.

P10. LÄNKNINGAR MELLAN EGEN OCH ANDRAS INFORMATION SKA EFTERSTRÄVAS

Beskrivning: Information ska kontextualiseras på ett standardiserat sätt genom att kopplas till information utanför den egna institutionen.

NMW ska under 2016-2018 bygga en digital infrastruktur som tillåter att digitala register och databaser kan kopplas till information utanför NM. I denna strävan har NM deltagit som pilotpartner för länkning mot Getty ULAN inom AthenaPlus-projektet. NM ska dessutom utöka sitt arbete med att tillhandahålla beständiga identifierare och URI:er för material utanför samlingsdatabasen. NMs utvecklingsarbete mot en ny digital plattform och webbsida ska särskilt ta hänsyn till möjligheterna att tillhandahålla egna, standardiserade API för aggregatorer och andra användare.

Vägledande dokument: Vitbok länkade öppna data (<http://lankadedata.se/vitbok/>)

P11. SEMANTISKA BESKRIVNINGAR SKA UTFORMAS PÅ ETT STANDARDISERAT SÄTT

Beskrivning: Metoder för semantisk⁵ beskrivning som används i informationen ska vara dokumenterad på ett standardiserat sätt och publicerad på webben med en öppen licens. Etablerade vokabulärer ska återanvändas för att främja en gradvis framväxande semantisk interoperabilitet.

NM ska fortsätta sitt utvecklingsarbete kring egna terminologier och ska särskild sträva efter att använda etablerade vokabulärer för semantisk beskrivning. NM har under 2015 påbörjat ett

⁵ Medan världswebben är en standard för att presentera (sammanlänkade) dokument går den semantiska webben längre och standardiserar även hur man uttrycker data och kunskap. Man har bl a standardiserat hur man refererar till objekt som man vill beskriva. De identifieras med unika identifierare, så kallade URIs, som tekniskt sett är webbadresser. Data och kunskap uttrycks sedan genom sk. tripletter sammansatta av subjekt, predikat och objekt som var för sig identifieras på ett standardiserat sätt. Att beskriva semantik på ett standardiserat sätt innebär att redogöra för på vilket sätt man semantifierat sitt datainnehåll.

samarbete med olika aktörer (Kulturnav och Europeana) och ska under 2016-2018 särskilt satsa på att länka sin egen information mot Gettys LOD-vokabulärer.

Vägledande dokument: Vitbok länkade öppna data (<http://lankadedata.se/vitbok/>)

P12. SAMARBETE RUNT INFORMATIONEN SKA MÖJLIGGÖRAS

Beskrivning: Institutionen ska uppmuntra allmänheten att bidra med kunskap till den gemensamma informationsbanken och göra det enkelt för alla att bidra med information.

Nationalmuseum ska under sitt utvecklingsarbete kring den nya webbsidan särskilt ta hänsyn till att utveckla och använda kanaler som möjliggör för allmänheten att bidra med information till den gemensamma informationsbanken.

BEVARA

P13. VARJE INSTITUTION SKA HA EN STRATEGI FÖR BEVARANDE AV DIGITAL INFORMATION

Beskrivning: Vid digitalt långtidsbevarande måste, förutom tekniskt bevarande, även bevarande av äkthet och kontext beaktas för att informationen i framtiden ska kunna återsökas och förstås.

NMW använder till stor del levande förteckningssystem utifrån vilka informationen, vid behov, migreras till nya system. NMW ska även i framtiden säkerställa att ingen information förloras vid migrationsprojekt. Gällande långsiktig arkivering av elektroniska handlingar avvaktar NMW utvecklingen kring den myndighetsgemensamma tjänsten för e-arkiv.

Vägledande dokument: RA-FS 2009-01 (<http://riksarkivet.se/rafs?pdf=rafs/RA-FS%202009-01.pdf>), MSBFS 2009-10 (<https://www.msb.se/externdata/rs/94a3d208-2ac4-48a1-84f2-208268f5767e.pdf>)

P 14. AKTUELLA DIGITALISERINGSINSATSER SKA BESKRIVAS PÅ INSTITUTIONENS WEBBPLATS

Beskrivning: Varje institution ska förteckna pågående och planerade digitaliseringsprojekt på sin webbplats. För varje projekt ska en kort beskrivning ges av omfattning, tidsplan och eventuell tillhörande dokumentation.

NMs utvecklingsinsatser mot Nya NM och särskilt utvecklingen av den nya webbplatsen ska syfta till att integrera digitalisering samt tillhandahållande och förmedling av innehållet som en del i den löpande verksamheten. Beskrivning av pågående och avslutade digitaliseringsprojekt på webbsidan och andra lämpliga kanaler ska ingå som en del i detta.